

[Udenrigsministeren.]

der havde været udtrykt Betæneligheder med Hensyn til Omfanget af den forøgede Samhandel med Tyskland. Derom vil jeg gerne sige, at med Hensyn til Omfanget, saaledes som det er fastlagt i de nuværende Aftaler, og saaledes som Muligheder er opnaaet i disse Aftaler, har jeg ikke paa noget Tidspunkt næret saadanne Betæneligheder, og jeg tror heller ikke, mange andre har det. Dette Omfang, saaledes som det nu er fastlagt — baade Formen, hvorunder det er sket, og de Tal, hvori det har fundet Udtryk —, er i den allernøjeste Overensstemmelse med Forslag, som jeg for mit Vedkommende har stillet paa et tidligt Tidspunkt, omkring Midten af December Maaned, da vi havde det første almene Indtryk af, hvad man fra tysk Side kunde indrømme os. Men der er et Punkt, hvor jeg har haft Betæneligheder, og det vedrører det Balanceforhold, man fra tysk Side ønskede over for Danmark, den Fornykkelse bort fra Balancen i 1935 til en tidligere Tilstand, der mere svarede til de Forhold, som bestod, før Forandringerne i vort almindelige Handelsforhold til Tyskland og England i de senere Aar er indtruffet. Paa dette Punkt havde jeg for min Del væsentlige Betæneligheder, og jeg kan godt sige, at jeg ikke kan se, hvorledes det havde været muligt at gennemføre Overenskomsten med Tyskland, hvis de tyske Fordringer i saa Henseende var blevet fastholdt. Det er Opgivelsen af disse, det er Erkendelsen af, at Grundlaget i saa Henseende maatte svare til Tilstanden i det sidste Aar, der har muliggjort Aftalen.

Det ærede Medlem siger, at vi skal udnytte Mulighederne. Ja, jeg har udtalt Ønske om, at det maatte blive muligt at udnytte dem i fuldt Omfang, og jeg har i det andet høje Ting tilføjet over for det ærede Medlems Meningsfælle, at naar jeg ønskede noget saadant, arbejdede jeg ogsaa paa det, idet han for sit Vedkommende havde sagt, at han hellere vilde sætte alt ind paa, at det vilde ske, end udtale Ønske derom; dertil har jeg svaret, at for mig syntes disse to Udtalelser at være ensbetydende. Men vi er jo enige, ogsaa det ærede Medlem og jeg, om, at der kan spille større Hensyn ind, som vejer saa tungt, at det ikke bliver muligt, og der er ogsaa andre

Forhold, som ingen af os kan være helt Herre over. Hvad vi vil købe, hvad vi ønsker at købe, kan man maaske sige. Hvad vi kan købe, kan man ikke sige med samme Sikkerhed, og det vil bl. a. kunne afhænge af, om man for en lang Periode i Aar beslutter sig til at sætte dansk Erhvervsliv i Staa. Hvis dette bliver Tilfældet, vil vi ikke have de samme Muligheder for at købe, som vi ellers kan have. Men jeg for min Del haaber jo, at de Vanskeligheder, der opstaar heraf, vil fortone sig inden alt for længe.

Det ærede Medlem nævnte saa endelig Handelsforholdet 1 til 2 som et Udtryk for Handelsforholdet paa et givet Tidspunkt mellem Danmark og Tyskland. Vi skal nu langt tilbage, tilbage til Tider, som var af en helt anden Karakter end dem, vi nu lever i, for at finde dette Talforhold, bortset fra en ganske kort Tid, hvor Tyskland ved Krisens Begyndelse havde sat ind med alle sine Foranstaltninger over for os, uden at vi endnu havde været i Stand til at træffe Modforanstaltninger deroverfor. De Forhandlinger, vi har ført, hele den Anstregelse, vi har gjort i de sidste Aar, er gaaet ud paa atter at komme bort fra dette og tilbage til et naturligere Handelsforhold til Tyskland, der mere svarede til jævne og almindelige Aar i den foregaaende Tid. Dette har vi nærmet os og er i Virkeligheden naaet til i Øjeblikket. Men naar jeg gør disse Bemærkninger om Beregningen 1 til 2, er det, fordi hver Gang disse ubehagelige Tal nævnes, bidrager de til, at man i Befolkningen igen fæster sig ved Forestillingen om et saadant Handelsforhold mellem Danmark og Tyskland. Det er jo to Tal, der virker umiddelbart let forstaaeligt. Naar man skal udtrykke Forholdet i Brøker og Decimaler, kan man komme til at sige det forkert — det er ogsaa indtraadt for mit Vedkommende. Men 1 mod 2, det kan vi alle sammen. Det er derfor en af de Ting, som let gaar ind i Folks Bevidsthed, men som ikke svarer til Virkeligheden, og som paa ingen Maade er Udtryk for det Handelsforhold, der opstaar mellem Tyskland og Danmark paa Grundlag af denne Aftale.

Den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti (P. Christensen) mindede om den politiske Diskussion, der har været ført under Forhandlingerne om denne Af-